

Mozaika Šelmárium jako příklad podpory mladých talentů. Mladí skláři jsou žádaní. Roste i zájem žáků o umělecké a sklářské obory

21. 10. 2026 14:46

Zaměstnavatelé z Křišťálového údolí upozorňují, že pro zachování řemesla a rozvoj celého oboru potřebují více mladých lidí, kteří vidí svou budoucnost ve sklářství. Nadějí je rostoucí počet žáků, kteří navštěvují umělecké obory na středních školách v Libereckém kraji. Jejich počet vzrostl mezi školními roky 2019/2020 a 2025/2026 o téměř 30 %. Nejvýraznější nárůst vykazuje Střední škola řemesel a služeb v Jablonci nad Nisou, která měla ve školním roce 2025/2026 o téměř 72 % více žáků než před šesti lety*. Stabilní nárůst hlásí i další školy včetně Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské Kamenický Šenov, která organizačně zaštitila projekt Šelmárium. Ten je příkladem spolupráce uměleckých škol, Libereckého kraje a Křišťálového údolí při podpoře mladých sklářských talentů.

Obory zaměřené na sklářství, ale také na bižuterii a šperkařství nabízí v Libereckém kraji šest středních škol. Ve školním roce 2025/2026 je navštěvovalo 833 žáků. Nejvíce (153) jich usedlo do lavic Střední školy řemesel a služeb v Jablonci nad Nisou*. Od příštího roku může být žáků ještě více. Škola totiž reflektuje narůstající počet uchazečů a pro školní rok 2027/2028 plánuje navýšit počet míst v tříletých učebních oborech ukončených výučním listem. Limitem je kapacita nově zrekonstruovaných dílen pro odborný výcvik. Největší zájem byl o obor *Zlatník a klenotník*, kam letos nastoupilo do prvního ročníku 25 žáků.

Zvyšující se počet uchazečů i žáků přičítá ředitelka této školy Jana Ramešová nástupu silnějších ročníků, rostoucí prestiži školy, ale také tomu, jak praxe ukazuje, že řemeslo má zlaté dno. Připomíná i skutečnost, že ruční výroba skla je zapsána na seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO, a předpokládá, že nebude nahrazena žádnou automatizací ani AI.

Nový obor i sklářský podnikatelský inkubátor

Dlouhodobý nárůst uchazečů i žáků hlásí také další školy, mezi nimi Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Kamenický Šenov (SUPŠS Kamenický Šenov). Nejstarší sklářská škola na světě letos slaví 170. výročí a ve školním roce 2026/2027 otevřela nový obor *Design plochého skla* zaměřený na techniky Tiffany, vitráže, mozaiky, slinování a lehání skla do forem.

„Myslím, že řada uchazečů si v patnácti letech nevybírá přímo sklářskou profesi. Hledá výtvarnou školu, prostor pro vlastní tvorbu a prostředí, ve kterém se bude cítit dobře. Sklo je může přitahovat světlem, barvou, proměnlivostí a možností vytvořit skutečný předmět. Hlubší vztah k řemeslu často vznikne až během studia. To je pro školu zásadní odpovědnost: nemůže očekávat hotovou motivaci, musí ji soustavně rozvíjet. Prioritou je, aby každý absolvent odcházel s dobrým řemeslným základem, vlastním portfoliem a realistickou představou prvního profesního kroku,“ říká Jakub Jelínek, ředitel SUPŠS Kamenický Šenov.

Kromě kvalitního vybavení v podobě modernizovaných dílen, počítačové grafiky a 3D technologie považuje Jakub Jelínek pro budoucí úspěšné uplatnění absolventů za klíčovou pomoc s přípravou portfolia. Zdůrazňuje také praktické aspekty, jako jsou cenotvorba nebo orientace v autorských právech. Zásadní je podle něj rovněž spolupráce se zahraničními a tuzemskými školami, firmami a organizacemi typu Křišťálové údolí.

Aktuálně probíhají přípravy na spuštění sklářského podnikatelského inkubátoru. Jeho úspěšnost navrhuje ředitel Jakub Jelínek měřit podle toho, kolika absolventům pomůže uskutečnit první placenou práci a pokračovat po ní. Dobrovolnou součástí vzdělání na SUPŠS Kamenický Šenov by se tento projekt mohl stát již ve druhém pololetí stávajícího školního roku.

Praxi jako jeden z rozhodujících aspektů pro setrvání u vystudovaného oboru uvádí také Jana Ramešová, ředitelka Střední školy řemesel a služeb v Jablonci nad Nisou. Zmiňuje například stáže, které žáci absolvují ve firmách, v nichž si někteří později najdou uplatnění. Podstatnou roli hrají vyučující, kteří přicházejí ze sklářských firem a dobře znají požadavky trhu na potenciální zaměstnance. Také na této škole mají žáci možnost získat zkušenosti v zahraničí. Navíc ji navštěvují zahraniční žáci, například ze Švýcarska, ale i vzdálených Filipín.

Komplexní podpora mladých talentů

Mladé sklářské talenty systematicky podporuje také Liberecký kraj, a to především prostřednictvím odborného vzdělávání, soutěží, výstav studentských prací, stipendijního programu a zapojování žáků do reálných uměleckých projektů.

„Sklářství, bižuterie a šperkařství jsou neodmyslitelnou součástí identity Libereckého kraje a kvalitní uměleckoprůmyslové školy jsou jedním z předpokladů jejich dalšího rozvoje. S podporou těchto jedinečných oborů počítáme i v programovém prohlášení pro současné volební období. Za

podstatné považují vedle moderního zázemí škol především jejich spolupráci s místními zaměstnavateli. Potřebujeme, aby školy a firmy věděly o svých potřebách a studenti už během studia poznávali možnosti svého budoucího uplatnění. Prostor pro jejich propojení nabízí také Křišťálové údolí. Chceme, aby se dovednosti, které se v našem kraji předávají po generace, dál rozvíjely a dávaly mladým lidem příležitost spojit svou budoucnost s naším regionem,” potvrzuje Martin Půta, hejtman Libereckého kraje.

„Mezi významné investice kraje do rozvoje uměleckoprůmyslových škol patří dvě centra odborného vzdělávání, a to při SUPŠS Kamenický Šenov a Střední škole řemesel a služeb v Jablonci nad Nisou. Zatímco centrum v Kamenickém Šenově je zaměřené na sklářství, v Jablonci nad Nisou jde o zlatnictví, klenotnictví, sklářství a bižuterní výrobu,” upřesňuje Jitka Skalická, radní Libereckého kraje pro školství a sport.

Ročně na trh práce zamíří 120 až 150 absolventů příslušných oborů ze středních škol v Libereckém kraji. Poptávku po nich potvrzuje Andrea Klimperová, která je ve společnosti Preciosa Ornela zodpovědná za marketing. „Důležití jsou pro nás kreativní lidé, kteří dokážou přicházet s novými nápady. Zásadní je schopnost propojit kreativitu s technickými znalostmi a řemeslem,” dodává. Velký přínos vidí ve sladění školního vzdělávání s praxí. Proto Preciosa Ornela spolupracuje s uměleckými školami a poskytuje studentům materiál napříč celým sortimentem značky, aby mohli poznávat různé možnosti práce se sklem a realizovat vlastní nápady. Mladí talenti se mohou zapojit také do soutěže *Master of Crystal*, kterou každoročně pořádá Skupina Preciosa. Dalším tématem je Skleněná mozaika.

Spojení mozaikou

Vítanou možností jsou pro žáky uměleckých oborů projekty realizované mimo školu. K nim patří velkoformátová skleněná mozaika Šelmárium, která zdobí průčelí pavilonu šelem v Zoo Liberec. Dílo o rozměrech 4,6 × 1,8 metru zachycuje stylizované kočičité šelmy. Současně zhmotňuje propojení mladé výtvarné generace, tradičního sklářského řemesla a společné tvůrčí energie.

Podobu mozaiky navrhla Ella May Jelínek ze Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské Kamenický Šenov. Právě ta celý projekt organizačně zaštitila. Zapojily se i Vyšší odborná škola sklářská v Novém Boru a Střední škola řemesel a služeb v Jablonci nad Nisou. Na mozaikové

instalaci téměř 50 studentů pracovalo stovky hodin.

Zdroj: Crystal Valley